

PAWEŁ PIOTR NOWAK PRZEWODNIK SUKCESYJNY 2.0 ABS SUKCESJI POKOLENIOWEJ

PRZEWODNIK SUKCESYJNY 2.0

ABS SUKCESJI POKOLENIOWEJ

PAWEŁ PIOTR NOWAK

Przewodnik

sukcesyjny

ABS sukcesji pokoleniowej

© 2024 Paweł Nowak

© 2024 Wydawnictwo Ruthenus

ISBN 978-83-7530-943-0

Wydawnictwo Ruthenus · Rafał Barski

ul. I. Łukasiewicza 49, 38-400 Krosno

tel. 13 43 651 00, mail: ruthenus@ruthenus.pl

Spis treści

Podstawowe informacje o przewodniku	6
Do rodziny	8
Do wspólników	10
Jak przyjąć spadek	12
Dlaczego napisałem testament	14
Rezultaty posiadania testamentu	16
Skutki nieposiadania testamentu	18
Co to jest zachówek	20
Pierwsze działania	22
Krok 1	24
Krok 2	26
Krok 3	28
Krok 4	30
Krok 5	32
Ważne osoby	34
Doradca Sukcesyjny.	36
Prawnik	38
Notariusz	40
Inni specjaliści	42
Bank	44
Biuro maklerskie	46
Agent ubezpieczeniowy i broker.	48
Doradca leasingowy	50
Zezwolenia, licencje, koncesje	52
Dotacje unijne, inne dofinansowania	54
Organizacje, izby i stowarzyszenia	56
Fundacje, sponsoring i działalność charytatywna	58
Ważne projekty i inwestycje	60
Kredyty, zobowiązania i inne należności formalne	62
Kredyty, zobowiązania i inne należności nieformalne	64
Umowy najmu/dzierżawy	66
Nieruchomości firmowe	68
Prywatne składniki majątkowe.	70
Osobiste składniki majątkowe	72

Kody, PIN-y i hasła	74
Znaki towarowe, patenty, prawa autorskie	76
Skrytka bankowa	78
Sejf	80
Wytyczne dla współmałżonka, partnera, partnerki	82
Wytyczne dla moich dzieci	84
Wytyczne dla moich wnuków.	86
Wytyczne dla moich współników	88
Mapa Sukcesyjna	90
Raport Nestora	92
Konstytucja Firmy Rodzinnej	94
Cash on the Table™.	98
Top Owner Benefits™	100
Ochrona zdrowia	102
Wykonawca testamentu	104
Fundacja Rodzinna	106
Fundacja Rodzinna w pigułce.	108
Kto może być Fundatorem?	108
Czy majątek przeniesiony do Fundacji Rodzinnej jest bezpieczny?	108
Jakie są skutki utworzenia Fundacji Rodzinnej?	108
Jaka jest różnica pomiędzy utworzeniem Fundacji Rodzinnej a sporządzeniem testamentu?	109
Jakie są zalety Fundacji Rodzinnej?	109
Czy Fundacja Rodzinna nie może prowadzić działalności gospodarczej?.	110
Czy utworzenie Fundacji Rodzinnej pozwala na prowadzenie działalności gospodarczej w dotychczasowym zakresie?.	110
Jaką rolę pełni statut Fundacji?	111
Co powinno znaleźć się w statucie Fundacji Rodzinnej?	112
Jaka jest odpowiedzialność za zobowiązania Fundacji Rodzinnej?.	112
Jakie są najważniejsze korzyści podatkowe wynikające z powołania Fundacji Rodzinnej?	113
Czy ustawa daje możliwość rozwiązania Fundacji Rodzinnej?	114
Fundacja Rodzinna a tzw. CIT estoński.	114
Fundacja Rodzinna a zachówek	114
Jaka jest podstawowa korzyść z ustanowienia Fundacji Rodzinnej?.	115

Jakie jest podstawowe ryzyko związane z nową ustawą o Fundacji Rodzinnej?	115
Inne wytyczne i instrukcje	116
ROZMOWY O SUKCESJI	118
Kim jest Doradca Sukcesyjny?	118
Doradztwo sukcesyjne w praktyce	130
Prawo sukcesyjne – teoria i praktyka.	140
Zarządca sukcesyjny – suplement edukacyjny	164
Zarząd sukcesyjny przedsiębiorstwem osoby fizycznej	164
Nieświadomione ryzyko biznesowe	164
Czy przedsiębiorca potrzebuje zarządcy sukcesyjnego?	166
Jaka jest rola zarządcy sukcesyjnego?	168
Ustawa o zarządzie sukcesyjnym	169
Kto może być zarządcą sukcesyjnym?	170
Wzór oświadczenia powołania zarządcy sukcesyjnego Inter Vivos.	170
Powołanie zarządcy sukcesyjnego Mortis Causa.	171
Prawa i obowiązki zarządcy sukcesyjnego	172
Kwestie pracownicze	173
Rachunek bankowy	174
Decyzje administracyjne oraz podatki.	174
Czynności zachowawcze po śmierci przedsiębiorcy, który nie wyznaczył zarządcy	175
Wynagrodzenie zarządcy sukcesyjnego.	176
Referencje wystawione przez uczestników konferencji „Otwarte Drzwi Sukcesji”	179
Rekomendacje firmy Sukcesje Sp. z o.o.	184
Recenzje pierwszego sezonu BIOLOGIKI SUKCESJI™.	188
Doradca Sukcesyjny – nowy zawód, nowa perspektywa (nie tylko dla Silver Wolves)	193
Opinie studentów I i II roku studiów na kierunku doradztwo sukcesyjne – pionierskich roczników Akademii Sukcesyjnej, rekomendowanej przez KIDS.	198
Referencje Studentów II Roku Akademii Sukcesyjnej	205

Podstawowe informacje o przewodniku

Niniejszy *Przewodnik Sukcesyjny – ABS Sukcesji Pokoleniowej* stanowi jeden z filarów doradztwa sukcesyjnego prowadzonego przez wysokiej klasy doradców specjalizujących się w sukcesji majątkowej. Zawarte w nim informacje dotyczą przede wszystkim wskazówek odnoszących się do tak zwanych scenariuszy nagłych sukcesji, czyli sytuacji wypadków, niezdolności do pracy, poważnych chorób lub śmierci przedsiębiorcy. W celu zgłębienia wiedzy na temat scenariuszy organicznych, czyli płynnego, zaplanowanego, sukcesywnego i skutecznego transferu pokoleniowego, sięgnij do cyklu książek *BIOLOGIKA SUKCESJI™*, który bardzo dokładnie zapozna Ciebie ze schematami i zasadami planowania sukcesyjnego*. W scenariuszach nagłych, co do zasady, nie ma czasu na planowanie – trzeba działać! Temu właśnie służą zawarte poniżej wskazówki. To ABS postępowania w sytuacjach niezaplanowanych. Dla Ciebie ten przewodnik powinien pełnić w Sukcesji tę samą funkcję, co system ABS w twoim samochodzie.

---

* Nabycie wybranego tomu z serii *BIOLOGIKA SUKCESJI™* wprost od autora możliwe jest na stronie www.biologikasukcesji.pl w wariantach platinum oraz jako e-book lub audiobook. Aby otrzymać egzemplarz z dedykacją autora, napisz na kontakt@sukcesja.pl.

Celem podejmowanych działań jest unieśmiertelnienie firmy, zapewnienie jak największego spokoju spadkobiercom przedsiębiorców oraz zachowanie i utrwalenie dzieła ich życia. Na stronie www.sukcesje.pl znajdziesz podstawowe informacje na temat sukcesji majątkowej oraz możesz nawiązać bezpośredni kontakt z kompetentnym Doradcą Sukcesyjnym, który z najwyższą dyskrecją wnikliwie przeanalizuje Twoją/Waszą sytuację, przygotuje Raport Nestora i zaproponuje odpowiednie rozwiązania zabezpieczające Twoich spadkobierców i najbliższych. Wskaże rozwiązania prawne, skarbowe i finansowe wobec kontrahentów, Urzędu Skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i pracowników oraz zaproponuje sposoby ich zabezpieczenia, byś mógł/byście mogli spać spokojnie.

Skuteczne przekazanie majątku i/lub biznesu z pokolenia na pokolenie wiąże się bowiem z wdrożeniem odpowiednich rozwiązań biznesowych, prawnych oraz finansowych, które pozwalają sprawnie prowadzić firmę przez wiele pokoleń, również przy uwzględnieniu ryzyka, jakim jest nagła śmierć właściciela lub współlnika w biznesie.

Jeżeli jednak zostały już podjęte jakieś kroki, warto jest zweryfikować je z certyfikowanym Doradcą Sukcesyjnym. Posiadanie przez doradcę takich uprawnień możesz sprawdzić na stronie Krajowej Izby Doradców Sukcesyjnych (www.krajowaizbads.pl).

Do rodziny

Przygotowanie i przedstawienie dzieciom testamentu jest jednym z najważniejszych egzaminów z rodzicielstwa. Uwidacznia się wtedy wszystko, czego nauczyliśmy nasze dzieci. Widać wtedy jak na dłoni miłość i wdzięczność, widać też zazdrość i głupotę. Rozmowa z potomnymi na te tematy, to dla wszystkich bardzo ważna życiowa lekcja.

Zanim zaczniemy, krok po kroku, wspólnie przechodzić przez sukcesyjne scenariusze i zapobiegać negatywnym skutkom braku właściwych rozrządzeń, proszę abyś w myślach odpowiedział sobie – TAK lub NIE – na następujące pytania:

- Czy chciałbyś lub chciałybyś, aby Twoi rodzice uregulowali kwestie majątkowe związane z ich życiowym, materialnym dorobkiem, będąc w pełni świadomym tego aktu?
- Czy chciałbyś lub chciałybyś, aby Twoi kontrahenci, dostawcy i odbiorcy, zapewnili ciągłość łańcucha dostaw i odbioru produktów oraz usług, które wspólnie realizujecie?
- Czy chciałbyś lub chciałybyś, aby Twój współmałżonek jeszcze za swojego życia określił zasady dziedziczenia po sobie oraz wskazał majątkowych beneficjentów?

Do wspólników

Mając na uwadze, iż małżeństwo jest formą spółki cywilnej, szczególnie w formule ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej oraz mając na uwadze, iż rozdzielnosc majątkowa kończy się z chwilą śmierci, to przygotowanie i pokazanie wspólnikom biznesowego testamentu, czyli instrukcji i wytycznych dotyczących obszaru firmy, jest prawdziwym egzaminem solidarności i zaufania w biznesie. Celem takiego działania jest zabezpieczenie ciągłości pracy przedsiębiorstwa, będącego często materialnym dziełem własnego życia. Umowa spółki, podobnie jak umowa małżeńska, powinna gwarantować współistniejącym stronom bezpieczeństwo i jawność, które są oparte na zaufaniu i prawdzie.

Jak przyjąć spadek

Dawniej przyjęcie spadku wprost oznaczało, że spadkobierca przyjmował spadek bez żadnych ograniczeń – w szczególności bez ograniczenia długów spadkowych. Spadkobierca lub spadkobiercy odpowiadali za wszystkie długi spadkowe i to całym swoim majątkiem. Jeśli długi spadkodawcy przekraczały wartość spadku, spadkobierca musiał je spłacać. Aktualnie wysokość zobowiązań dziedziczonych w spadku ograniczona jest wysokością dziedziczonego majątku, co nie zwalnia spadkobierców z konieczności spłaty zobowiązań kredytowych, podatkowych czy wobec pracowników. Może się zatem okazać, że z chwilą śmierci przedsiębiorcy jego majątek zostanie skonsumowany, nawet w całości, na pokrycie tych zobowiązań.

Przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza – pod tą „niefrasobliwą” nazwą odnajdujemy bardzo istotne uprawnienie spadkobiercy. W sposób znaczący ogranicza ono jego odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wysokości wartości spadku. Oznacza to, że spadkobierca nie odda wierzycielom spadkodawcy więcej, niż otrzymał z tytułu dziedziczenia.

Odrzucenie spadku pozwala uniknąć długów spadkowych, a także zmienia układ dziedziczenia. Warto zastanowić się nad tą instytucją zarówno jeśli chcemy uniknąć długów, jak i w sytuacji, kiedy chcemy (niskim kosztem) przekazać swój udział spadkowy pozostałym spadkobiercom. Zawarcie umowy polisy ubezpieczenia na życie w formule Cash on the Table™, które zostało poprzedzone wykonaniem badań medycznych, może istotnie ułatwić proces dziedziczenia. Słowem kluczem jest tutaj SUBSTRAT ZACHOWKOWY.

Dlaczego napisałem testament

Testament to dokument, dzięki któremu jako spadkodawca mogę – na wypadek mojej śmierci – rozrządzić po własnej śmierci całym swoim majątkiem zgodnie z własną wolą. Głównym celem testamentu jest inny podział majątku niż ten, który następuje w przypadku dziedziczenia ustawowego. Sporządzając testament, mogę zatem zrzucić z Was ciężar podejmowania wielu trudnych decyzji, które, jak zobaczycie, okażą się niezbędne.

Dziedziczenie testamentowe ma pierwszeństwo przed ustawowym, zaś testament, jeśli jest prawidłowo sporządzony, jest jedyną formą rozrządzenia moim majątkiem na wypadek śmierci. Dziedziczenie testamentowe może mieć miejsce wyłącznie wtedy, gdy zostawię Wam testament. Jeśli nie sporządzę takiego dokumentu, otwierany z chwilą mojej śmierci spadek dzielony będzie w sposób zapisany w ustawie. W takim przypadku również chcę, żebyście uszanowali moją wolę.

Mój testament znajduje się w bezpiecznym miejscu. Zarejestrowałem fakt jego sporządzenia w Krajowym Rejestrze, abyście mogli bez przeszkód mieć do niego dostęp. W razie wątpliwości skontaktujcie się z moim Doradcą Sukcesyjnym, którego dane znajdują się w Raporcie.

Rezultaty posiadania testamentu

Tak jak napisałem na poprzedniej stronie, dzięki temu, że testament został sporządzony, możecie zgodnie z moją wolą zająć się kontynuowaniem mojego dzieła życia. Co jest teraz ważne? Skontaktowanie się z Doradcą Sukcesyjnym, prawnikiem, notariuszem lub innymi wskazanymi osobami, których dane są zapisane w dalszej części instrukcji.

Proszę, abyście zadbali także o uregulowanie tych kwestii w swoich związkach, małżeństwach i rodzinie. Zminimalizuje to ryzyko konfliktu rodzinnego pomiędzy osobami, które będą pracowały na rzecz przedsiębiorstwa oraz tymi, które jeszcze nie mają takiej gotowości lub zajmują się inną działalnością.

Skutki nieposiadania testamentu

Jak wskazałem powyżej, choć prawnie nie mogę Was do tego zmusić, moją wolą jest, abyście wszyscy również posiadali swoje rozrządzenia na wypadek nieprzewidzianych sytuacji losowych. To pozwoli Wam z większą koncentracją poprowadzić sprawy firmowe i rodzinne. To samo dotyczy Waszych współmałżonków, pełnoletnich dzieci i wnuków. Konkretnie wytyczne i instrukcje mogą Was uchronić przed ryzykiem utraty części, a nawet całego majątku.

Co to jest zachówek

Zstępni czyli dzieci, małżonek zmarłego oraz jego rodzice, jeśli byliby powołani do dziedziczenia z ustawy, mają zagwarantowaną przez prawo swoją część spadku, tzw. zachówek. Samo spisanie testamentu czy nawet darowizny uczynione za życia, nie pozbawiają ich zachowku. Jeżeli uprawniona osoba nie otrzymała należnego jej zachowku – w postaci uczynionej przez spadkodawcę darowizny, powołania do spadku lub w postaci zapisu – przysługuje mu przeciwko spadkobiercy, ale nie tylko jemu, roszczenie o zapłatę sumy pieniężnej potrzebnej do pokrycia zachowku albo do jego uzupełnienia.

Niestety zachówek może zostać „sprzedany” jako wierzytelność innej osobie, instytucji lub podmiotom, które zajmują się „handlem” roszczeniami zachowkowymi. Roszczenie zachowkowe może zostać przekazane firmie, która z nami konkuruje w biznesie lub zupełnie obcym ludziom, którzy mogą pośrednio lub bezpośrednio doprowadzić do katastrofy majątkowej. Nie po to pracowałem całe życie.

Wysokość zachowku zależy od tego, czy osoba uprawniona do zachowku jest trwale niezdolna do pracy lub niepełnoletnia. Wtedy ma ona prawo do $\frac{2}{3}$ wartości udziału spadkowego, który by jej przypadął przy dziedziczeniu ustawowym. W innych przypadkach zachówek jest równy $\frac{1}{2}$ wartości udziału spadkowego, który przypadaby tej osobie przy dziedziczeniu ustawowym. Ewentualny zachówek pojawia się, gdy spadkobierca ustawowy z kręgu najbliższych został pominięty w całości lub w części w testamencie, albo gdy spadkodawca za życia rozdzielił swój majątek (np. poprzez darowizny) innym osobom. Ubezpieczyłem to ryzyko, więc możecie spać spokojnie. Wszystko zostało opisane w Raporcie.

Pierwsze działania

Jak widzisz, *Przewodnik* ten zawiera wiele ważnych informacji. Czytając je wszystkie i zastanawiając się od czego tak naprawdę zacząć, możesz poczuć się zagubiony. Sprawy spadkowe bywają przytłaczające, gdy oprócz nich z jednej strony zmagamy się z problemami związanymi z firmą i wszystkim tym, co się z nią wiąże, a z drugiej borykamy się z problemami prywatnymi, które niesie życie.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom, na kolejnych stronach wskazuję pięć pierwszych, najważniejszych kroków, które należy wykonać, aby zyskać pewność, że ważne sprawy od razu zaczną iść we właściwym kierunku, dzięki której będziesz mógł powoli przejąć stery i całą odpowiedzialność z tym związaną.

Wierzę, że poniższa lista pomoże Tobie w miarę bezstresowo przebrnąć przez najtrudniejsze, z mojego punktu widzenia, kwestie.

Drogi Czytelniku!

Jeśli ten fragment Cię poruszył –
cała książka pokaże Ci znacznie
więcej. Sięgnij po pełne wydanie
i odkryj, co naprawdę kryje w sobie
Biologika Sukcesji Pokoleniowej.

Z wdzięcznością

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'D. J. Kowal'.

Posłuchaj

Kup teraz